

Naročnina listu: --

Celo leto . . . K 12.—
Pol leta . . . 6.—
Četrť leta . . . 3.—
Mesечно . . . 1.20

Naj Avstrije: ---

Celo leto . . . 15.—
Posamezne številke
-- 16 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
se računajo po 18 v.
od 6 redne petitvrste:
večkratnih oznanilih vo-
popust.

„Straža“ izhaja v po-
deljek in petek popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
Koroška ulica 5. -- Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Jugoslovanskemu in češkemu
narodu.

Ker je Seidlerjeva vlada poslansko zbornico
proti volji njene večine odgodila in ker se pripravljajo
dalekosežne ustavne spremembe preko glav in proti
volji udeleženi narodov, sta se zbrala Jugoslovanski
klub in Češki Svaz na skupno sejo, da v imenu o-
beh narodov solidarno podasta to-le izjavo.

Poslanci naroda S. H. S. in Čehov z največjim
ogorčenjem ugovarjajo proti vsem poskusom vlade,
da brez sodelovanja naših narodov in proti njim z
naredbami izpremeni davno preživelo in od narodov
nepriзнano ustavo; posebno ugovarjajo, da se sedaj
osnujejo od nemških šovinistov izsiljena okrožna gla-
varstva na Češkem.

Obenem pa protestirajo proti napovedi državno-
pravnega odcepljenja slovenskih dežel od celokupne-
ga naroda S. H. S. Namen te odcepitve je germani-
zacija in nemška invazija na Jadransko morje.

Poslanci izražajo svoje ogorčenje nad tem, da
se vlada upa to ukreniti v najusodepolnejšem trenot-
ku svetovne vojne in da nam na naše zahteve po sa-
moodložbi, po politični samostojnosti, ki so ob enem
zanfeva vsega civiliziranega in demokratičnega sve-
ta, odgovarja z absolutistično samovoljnostjo, ki ne
prinese ne miru, ne možnosti prijateljskega sodelova-
nja narodov, kakor si ga vsi želimo, temveč bo začel
bojev, kakoršnih tu še ni bilo in ki morejo biti
dalje segajoči, nego slutijo njih povzročitelji sami.

Zato težko obžalujemo, da se ob času, ko ni
kruha in ko ne vemo, kaj bo jutri, temu brezprimer-
nemu socialnemu in gospodarskemu trpljenju dodaja
še nova politična, narodnostna in državno-pravna
krivica in se s tem dviga splošna napetost do višine,
da danes posledic niti pregledati ni mogoče.

Obenem dvigamo svoj glas proti temu, da vla-
da sedaj, ko načela demokratične državljske ena-
kosti in ljudske samouprave povsod zmaga, proti
nam postopa s poskusi, ki ne pomenjajo v resnici ni-
česar drugega, kakor novo utrditev absolutizma in
razmnožitev birokratičnega aparata. Na drugi strani
pa se vedoma prezirajo vse zahteve naših narodov s

tem, da se nam ne da popolna demokratizacija naše
uprave.

Z enakim povdarkom protestiramo proti temu,
da je v dobi, ko parlamenti vseh resnično demokra-
tičnih držav nepretrgoma odločujejo o usodi svojih
narodov, vlada odgodila avstrijski parlament brez
pravega vzroka in potrebe na škodo vseh javnih in
zlasti prehranjevalnih razmer in da bodo poslanci iz-
nova izgubili parlamentarno tribuno, ki so jo pod
pritiskom vojaške diktature pogrešali cela tri leta.

Odgovornost za posledice pada v prvi vrsti na
vlado, katere je s tem svojim kporakom iznova poka-
zala pred vsem svetom, da Avstrija ne more nositi i-
mena pravne in ustavne države in da se maloštevil-
na ter nikomur odgovorna oligarhija in birokracija
pod pritiskom in s sodelovanjem enega dela nemško-
nacionalnih poslancev upa ubiti glas parlamenta, iz-
voljenega na podlagi splošne volilne pravice.

Vlada se boji, da bi parlament odkrito izjavil
pravo voljo v njem zastopanih narodov.

Poslanci S. H. S. in Čehov zato proglašajo:

Naša naroda ne priznavata nikdar in v nobe-
nem slučaju nobenega oktroia, nobene kakoršneko-
li enostranske upravne odredbe, temveč jih odklanjata
z največjim ogorčenjem; odklanjata pa tudi vsako od-
govornost za nadaljni razvoj in solidarno vstrajata v
boju proti absolutizmu in nadvladi ter v borbi za de-
mokracijo, svobodo, za pravico samoodložbe in za
svojo politično samostojnost.

Ne bojimo se nobenega nasilja.

Na Dunaju, dne 7. maja 1918.

Dr. Anton Korošec.

František Stanek.

Kdo razume tak patriotizem?

Krčevine pri Mariboru, 10. maja.

Mariborski župan dr. Schmiderer, ki ga smat-
rajo celo nekateri mariborski Slovenci (!?) za mir-
nega in politično treznomislega Nemca, je razglasil
v Marburgerci, naj hišni posestniki na dan nemške-
ga Volkstaga dne 12. maja svoje hiše okinečajo z za-
stavami.

Obhajali smo dne 27. aprila god in dne 9. ma-
ja rojstni dan naše ljubljene cesarice Zite. Ta dan
pa mariborski Nemci niso razobesili nobene zastave.
Oba dneva sem se mudil v mestu, a opazil nisem na
nobeni zasebni nemški hiši kake zastave. Kje je bil
tedaj dr. Schmiderer?! Zakaj tedaj ni pozval Ma-
riborčanov, naj okrasijo svoje hiše? Ali sta menda
dr. Mravlagg in E. Mayer, ki bosta govorila na ne-
deljskem Volkstagu, vredna večjega čisla in slave kot
avstrijska cesarica Zita? Na Volkstagih se rolni zo-
per sporazumni mir, katerega bi rad sklenil cesar
Karel, na Volkstagih psujejo Nemci.

„Hoch Österreich!“, a zaman čakaš, da bi le po-
edini zborovalec ali govornik zalical „Hoch Habs-
burg! Hoch Österreich!“ In za taka zborovanja, na
katerih se do smrti hujska zoper nas mirne sodržav-
ljane-Jugoslovane, poziva mariborski župan, katere-
ga razni faktorji obožujejo in mu kadjo z raznimi
kadili — naj se hiše bogato okinečajo z zastavami!!
Kdo razume tak patriotizem?!

Rešitev narodnih vprašanj v
Avstriji — neodložljiva.

V potu svojega obraza si prizadeva vsaka av-
strijska vlada, zlasti sedanja Seidlerjeva, da bi re-
šila narodna vprašanja v Avstriji v prilogi Nemcem,
da bi jih rešila na enostranski način na škodo in na
račun avstrijskih Slovanov, ne da bi se pri tem ozi-
rala na najprimitivnejše narodne zahteve avstrijskih
Slovanov.

Da se pa narodna vprašanja v Avstriji ne sme-
jo rešiti le v prid Nemcem in v škodo Slovanom —
marveč da se bodo morala rešiti v smislu pravičnih
zahtev avstrijskih slovenskih narodnosti, ki nikakor
ne nasprotujejo interesom Nemcev ter da je pravična
rešitev narodnih vprašanj postala nujna in takorekoč
neodložljiva, je jasno kot beli dan in le nemškonacio-
nalni zakrknjenci tega nočejo videti.

Pri pravični rešitvi narodnih vprašanj v Avst-
riji bi se pač morala država prilagoditi narodu, a
ne pa narobe: narodi državi. Dunajska „Arbeiter-
Zeitung“ piše o tem sledeče:

„Preko narodnih vprašanj v Avstriji, ki so po-
stala tako pereča, kakor nobena druga, se ne bode

LISTEK.

Jugoslavija Jugoslovanom.

(Dalje.)

V.

SedANJI položaj Jugoslovanov.

Kier se bomo v naslednjem bavili le z Jugoslo-
vani monarhije, prihajajo za nas v poštev: Koroška,
Stajerska, Kranjska, Goriška, Trst, Istra, Dalmaci-
ja, Bosna in Hercegovina, Hrvatska-Slavonija in ju-
gozapadna Ogrska (Bačka, Banat, Medjimurje in pa
Prekmurje).

Koroška.

Nb Koroškem so sicer pri zadnjem ljudskem
štetju leta 1910 našli samo 82.236 Slovencev, do-
dajmo jim jih bili našli leta 1900 še 90.495. Jasno je,
da se v desetih letih število Slovencev ni moglo toli-
ko zmanjšati. Zmanjšali pa nas so za toliko na pa-
pirju, ker so prebivalce veliko slovenskih vasi, kjer
ni niti enega pravega Nemca, vpisali za Nemce. Slo-
vence so v večjih mestih Koroške sami napravili šte-
tje svojih ljudi in tu se je pokazalo, da je Slovencev:

po uradnem v resnici

	štetju	
▼ Celoven	1.779	8.185
▼ Spitalu	66	2.472
▼ Sv. Vidu	285	5.249
▼ Volšperku	1.902	4.497
skupaj	4.032	20.403

Samo v teh štirih mestih nam so torej požrli
čez 16.000 Slovencev. Zato smemo pač povsem mirno
trditi, da je na Koroškem najmanj 120.000 Slovencev.
Koroška je bila središče slovenskega naroda in, ka-
kor je razvidno iz naših prejšnjih izjav, so na
Gospodstvem polju pri Celovcu vtoličevali in za-
prisegali deželne vojvode v slovenskem jeziku. Da-
nes razumejo okoli Gospodstve komaj še najstarejši
ljudje slovenski; kraj je okoliinokoli ponemčen. Nem-
štvo se je vrglo z vso silo na to deželo in iztrebiti
hočejo čimprej zadnjo sled slovenstva iz nje.

Ko pride šestletni slovenski otrok v šolo, ne
čuje niti besedice slovenskega. Ubijajo mu osem v
glavo nemščino in ko zapusti šolo, ne zna slovenske-
ga ne čitati ne pisati, a dostikrat tudi nemškega ne.
Šole, v katerih se otroci ne uče v materinem jeziku,
pa so največje mučilnice in v takih šolah je popolno-
ma nemogoče, da bi se otrok kaj pametnega naučil.
Na vsem Koroškem je samo še ena slovenska šola.

Kakor v šoli, tako je tudi sicer v vsem javnem
življenju: Slovence je brezpravna para, je suženj.
Uradniki pri glavarstvih, sodnijah in davkarijah so
sami Nemci in slovenski kmet se še takrat ne sme
posluževati svojega jezika, ko pride davke plačevati,
a znano je, da so zapirali na Koroškem Slovence ce-
lo zato, ker so zahtevali železniške vozne listke v
slovenskem jeziku.

Koroški Slovenci se sicer upirajo kolikor more-
jo silnemu nemškemu pritisku, a gotovo je, da bodo
končno vendarle podlegli in izginili iz površja zem-
lje, ako se razmere, v katerih žive, ne spremenijo prav
temeljito.

Stajerska.

Na Stajerskem ni veliko boljše kakor na Koro-
škem. Südmarka, društvo, ki si je nadelo nalogo, da
nakupi kolikor mogoče slovenskih posestev in naseli
na njih Nemce, se je vrglo z vso silo posebno na
Slovenske Gorice in zlasti na obmejno občino St. Ilj.
Naše ljudstvo se je dosedaj še precej uspešno upira-
lo nemškemu navalu, toda jasno je, da se trajno tudi
tukaj ne bo moglo vzdržati pred tem silnim pritiskom,
to tembolj, ker je vsa oblast v nemških rokah. O-
krajnega glavarja ni niti enega Slovenca, a med po-
litičnimi uradniki so Slovenci bele vrane. Pri sodnijah
je le malo boljše. Na vseh koncih in krajih vsiljujejo
Nemce, nemške sodnike in uradnike, a Slovence ne
more naprej. Enako je seveda tudi pri davčni in fi-
nančni oblasti. Šole, zlasti po mestih in njih okoli-
cah, so nemške in služijo le ponemčevalnim name-
nom. Čij vsegga tega pa je, kakor je neki govornik
na shodu, ki so ga Nemci bili sklicali dne 10. marca
1918 v St. Ilju, odkrito priznal: „Držati za brate iz
raja prosto pot do Adrije.“ To pa bo mogoče le, a-
ko bodo poprej iztrebili ali ponemčili Slovence med
Muro in Adrijo.

v ta namen snujejo nemški kapitalisti na
slovenski zemlji svoje tovarne, v ta namen se stvar-
jajo za slovenske otroke nemške šole in se pokupuje-
jo slovenska posestva ter naseljujejo na njih Nemci.
Na tisoče naših ljudi požro nemška mesta. To nam
najbolj kažejo številke ljudskega štetja. Vzemimo sa-
mo tri spodnještajerska mesta z lastnim statutom —
Maribor, Celje in Ptuj.

moglo preiti še nadalje na dnevni red in se jih ne bo moglo še nadalje odlagati in iti mimo njih. Tozadevne poskuse, odlagati rešitev narodnih vprašanj, je delala vlada že delj kakor eno celo leto. Toda pokazalo se je, da tako ne bo moglo iti še nadalje, ter da bo treba kreniti na pot, ki bi privedla do končno veljavne in pravične rešitve perečih narodnih vprašanj v Avstriji. Če je sploh mogoče rešiti narodna vprašanja in če se bo posrečilo jih rešiti, o tem se ne more že vnaprej kaj reči, toda pribito je: Dela se je treba lotiti z vso resnostjo. Rešitev narodnih vprašanj bo pa uspešna in trajna le tedaj, če bo usrežala narodnim interesom vseh v državi bivaajočih narodov, biti torej ne sme enostranska in ne v korist samo enemu ali dvema narodoma, vsem drugim pa v škodo. Poskus mora biti storjen na odkrit način in biti mora pošten, izključene morajo biti vse zakotne poteze; poskus mora v jednaki meri apelirati na razsodnost vseh narodov. Tak poskus bi moral biti storjen v obliki zakonskega načrta, predložen zbornici, in bi moral biti zgrajen na podlagi pristnega in demokratičnega napredka. V očigled moči, katero preveča misel samoodločbe posameznih narodov in v očigled odločnosti vstrajati v tem boju, bi moral, kar je naravno, vsak tak poskus računati s tem, da bo zadel na zelo velike težkoče, kar se pa ne odveže dolžnosti, da se je treba odločiti za tako dalekosežno delo. To delo bi pa moglo biti le narodna in demokratična okrožna ustava, istočasno bi pa morala obsegati in združiti vsa narodno deljena okrožja ene in iste narodnosti v eno narodno celoto in ta narodna celota, oziroma narodna država, bi morala dobiti dalekosežno samostojnost in neodvisnost. S kakimi malenkostmi in s krpacijami bi narodi ne mogli biti in bi tudi ne bili zadovoljni. Taka dalekosežna narodna samostojnost in neodvisnost bi nikakor ne ogroževala obstoja države, nasprotno, je naravnost predpogoj za obstoj države. Nikakor ne gre tako, kakor je mnenje črnožoltnikov, da bi se narodi morali prilagoditi državi, da bi se takorekto morali zadovoljiti s tem, kar državi preostaja. Narobe: država se mora prilagoditi narodom, se mora ravnati po samozavesti narodov in ta samozavest se ne da več udušiti in zaježiti. Pravica države se začne tam, kjer se neha pravica narodov. Zaradi tega se bo vseeno mogla obstojati in bo tudi obstojala kot država, kot gospodarska skupnost, toda zdrava in mnogo bolj cvetoča bi bila taka država, nego je sedanja. Potrebovali bi torej ustvarjajoče vlade, ki bi se ne ozirala ne na desno in tudi ne na levo, ki bi videla celo državo in vse narode in ki bi skrbela za državo na ta način, da bi zadovoljila narode. Kdor dela neobhodno potrebno novo preureditev Avstrije odvisno od vprašanja kakle slučane večine za kako slučajno vlado, ta je vprašanje zagrešil že vnaprej, tak človek bi bil za tako zgodovinsko delo enostavno nesposoben. Jasno je vedno bolj, da Avstrija s sedanjo Seidlerjevo vlado le izgublja in trati čas.

Najnesrečnejša je pa igra z našim parlamentom, eksperimenti na živem ljudskem telesu. Vladi so pač danes znani učinki izločitve državne zbornice in ona ve prav dobro, da je sklicanje državne zbornice nujno potrebno, če noče biti odgovorna za posledice. Naj se torej vlada ne igra s čustvi ljudstev, kajti ljudstva takih iger enostavno ne prenašajo več in nočejo, da bi se njihovi interesi potiskali v stran. Naj se skliče državna zbornica in se ji naj neustrašeno predloži zakonski načrt glede temeljite rešitve avstrijskih narodnih vprašanj!

V Mariboru je bilo 1910. leta 27.994 prebivalcev. Med temi je bilo le 7469 v mestu rojenih. Od teh 7469 je bilo najmanjše dve tretjini slovenskega rodu, a od ostalega prebivalstva je bilo zopet 14.645 osebe pristojnih v slovenske okraje. Vzlic temu so pri ljudskem štetju našli v Mariboru le 4062 Slovencev. Na ta način so nam samo v Mariboru požrli preko 15.000 naših ljudi.

Enako je v Celju. To mesto je na enak način požrlo okoli 4000 naših ljudi in približno enako število v Ptuj.

Samo v teh treh spodnještajerskih mestih se je torej izgubilo 23.000 Slovencev. Na tisoče Slovencev se je na ta način porazgubilo tudi v drugih spodnještajerskih mestecih.

Na Gornjem Štajerskem se tudi izgubi na tisoče naših ljudi v tamošnjih rudokopih, premogovnikih in tovarnah. Tu govore zopet številke najrazločnejši jezik.

Leta 1910 so našli Slovencev:

v okraju	uradno	resnično
Gröbning	23	375
Loetzen	—	819
Murau	18	767
Judenburg	397	4.021
Ljubao	199	7.540
Bruck	144	2.530
Mürzzuschlag	39	2.157
skupaj	820	18.209

Na Gornjem Štajerskem so nam torej vzeli na papirju 17.389 naših ljudi, ki se še zavedajo, da so Slovenci; to so večinoma novi priseljenci. A koliko je drugih, starejših priseljencev, ki so že povsem rotujeni, ki so že davno pozabili na svoje slovensko rojstvo!

(Datje prihodnjije.)

Nemški Hetztag.

Včerajšni mariborski »Volkstag«, ali bolje »Hetztag«, je bil prava polomija. Res je: Na Glavnem trgu se je bilo nabralo nekako tisoč ljudi. To pa ni nič čudnega. Maribor z bližnjo okolico ima okoli 30000 prebivalcev. Zato se še vedno najde dosti takih ljudi, posebno ob nedeljah, da se zberejo tam, kjer mislijo, da bo kak »špas«. Tako se je tudi na mariborskem »Volks-recte Hetztagu, zbralo precej ljudi, večinoma otrok in žensk, toda ne morda iz nemškega narodnega navdušenja, ampak zato, da bi si pač ogledali ves »špas«, to je, iz radovednosti. Da so bili navzoči večinoma le radovedneži, se je takoj videlo že po tem, da se je večina držala kolikor mogoče na strani. — Velika blamaža je posebno za župana dr. Schmiedererja meščani, ker niso poslušali njegovega poziva, naj razobesijo zastave. Vzlic županovemu pozivu in vzlic temu, da je neka sodrga hodila po hišah in grozila onim hišnim gospodarjem, ki ne bodo razobesili zastav, je vendar bila večina hiš brez zastav. To dokazuje, da je večina mariborskega meščanstva do grla sita vsenemske gonje. Župan dr. Schmiederer se je mogel včeraj prepričati, da nima več za seboj večine meščanstva in zato bi moral izvajati po sledice, to se pravi, moral bi se zahvaliti na županski časti. Toda seveda, tega on ne bo storil. Sicer si pa pridržujemo, da se povrnemo na to v prihodnji številki »Straže«. Za danes le kratko poročilo o tem »Hetztagu«.

Župan dr. Schmiederer je pozdravil zborovalce imenom mariborskega mesta, povdarjajoč, da morajo Nemci skrbno širiti prosto pot za nemstvo »bis zur blauen Adria«.

Dr. Mravlag je po svoji stari navadi klatil o slovenskih veleizdajalcih. Afera Pivko mu je došla kot dobra kost, na kateri je prav pošteno glodal. Sicer se bomo pa z dr. Mravlagovim govorom bavili podrobneje v prihodnji »Straži«.

Neki Mayer iz Inomesta je zabavljajal

Vladni zastopnik si je prav pridno bilježil in to menda tudi poročal kar je čul; mitak ne smemo poročati. Potem ko je bila sprejeta »soglasno« že znana resolucija, ki se glasna kratko mi Nemci smo »Herrenvolk«, a Slovenci morajo ostati še nadalje naši hlapci, so zapeli »Die Wacht am Rhein« in komedija je končala. Gruča kakih 50 otročajev, moških in ženskih, je rjula po mestu »Die Wacht am Rhein« in vpila »Heil«. Posebno so rjuli pred »Narodnim domom« in stanova: jem dr. Vrstovška. Druge nesreče ni bilo.

* * *

Po zborovanju je jata šoloobveznih otrok in obrtniških vajencev ter nekaj žensk korecala po ulicah, kričali so »Wacht am Rhein« in se valili mimo Narodnega doma in dr. Vrstovškove hiše in grozili s pestmi.

Navdušenja pa ni bilo v Mariboru nobenega. Ljudje so glasno mrmrali proti vsenemcem celo na shodu. Slišali so se glasovi celo iz nemških vrst: Dajte nam raje kruha, mesa in drugih živil. Kaj rabimo hujskajočih apostolov!

Velika nemška polomija se je pokazala tudi pri zastavah. Nekaj naših somišljenikov je napravilo po celem mestu natančno statistiko, koliko hiš ni imelo zastav. Petkova Straža bo prinesla seznam po ulicah. Mnogo več kot polovico hiš, kljub grožnjam, strastni agitaciji in županovemu oklicu ni imelo zastav. Znamenje, da je ogromna večina Mariborčanov z nami in proti vsenemcem.

Na glavni pošti je visela zastava. Vprašamo gospoda nadupravitelja: Ali je mariborska pošta c. kr. avstrijska ali vsenemska pošta? Ali boste razobesili zastavo tudi tedaj, ko se bo vršil slovenski ljudski tabor?

Volkstag je torej bil v vsakem oziru velika polomija za vsenemce.

V Trbovlje! Veliki manifestacijski shod

se vrši dne 19. maja, na Binkoštno nedeljo popoldne ob 2. v Trbovljah, v prostorih Martina Pust (pr. Špancu). Govorili bodo: Dr. Benkovič, dr. Ravnihar, dr. Korošec, dr. Kramer.

Za jugoslovansko idejo vsi na shod!

Angleška vojaška stranka proti Lloyd George.

Preč dnevi je ravnatelj angleških vojaških operacij v velikem angleškem generalnem štabu, general Maurice, objavil v londonskih listih pismo, v katerem je dvignil težke obtožbe proti angleškemu ministrskemu predsedniku Lloyd George in proti zakladnemu kanclerju Bonar Lawu, katerima očita, da sta namenoma in vedoma vodila za nos angleški narod, ker mu nista povedala pravega števila angleških divizij na vzhodu, na azijskih bojiščih, to je v Egiptu, Palestini in v Mezopotamiji, nadalje sta zamolčala pravo število angleških čet na bojišču v Flandriji, Asquith, vodja angleških opozicijskih strank v angleški zbornici, je prebral pismo generala Maurice v angleški zbornici ter predlagal, da poveri vlada preiskavo te zadeve posebnim preiskovalni komisiji, ki bi naj bila sestavljena iz vseh članov zbornice in ki bi naj v dveh ali treh dneh poročala zbornici o vspehu preiskovanja.

Kot prvi je o predmetu govoril ministrski predsednik Lloyd George, ki je označil postopanje in napade generala Maurice kot nedostojno, češ, ako je Maurice smatral zadevo kot tako važno, bi bil moral napoprej obvestiti o tej zmoti njega in zakladnega ministra Bonar Bawa. Lloyd George je nato označil podatke generala Maurice kot pomanjkljive, je govoril v splošnem o stanju angleških divizij na vseh bojiščih ter sklepno zahteval od zbornice, naj se takoj odloči, in mu naj izreče zaupnico ali nezaupnico. Vršilo se je nato v zbornici glasovanje o Asquithovem predlogu, da se naj izroči zadeva posebnim preiskovalni komisiji iz pet članov zbornice in o vladnem predlogu, da se zadeva izroči v preiskavo dvema sodnikoma. Zbornica je Asquithov predlog odklonila z 293 glasovi proti 106 glasovom. Večina zbornice je priredila Lloyd George po končanem glasovanju velike ovacije.

Nov angleški napad na Ostende.

Iz Berolina se z dne 10. maja t. l. uradno poroča:

Angleške vojne ladje so po hudem obstreljevanju dne 10. maja zjutraj vnovič napadle obrežno trdnjavo Ostende. Več angleških ladij, ki so nameravale v varstvu umetne megle udreti v pristanišče, so nemške obrežne baterije zavrnille. Neka stara angleška križarka, ki je bila vsled strelav popolnoma uničena, je izven pristanišča zadela na plitvino ter obtičala. Vhod v pristanišče je popolnoma neoviran. Na krovu križarke so bila le še mrtva trupla. Vjeta sta bila dva angleška mornarja. Dva sovražna motorna čolna sta bila uničena. Angleški poskus, za-preti vhod v pristanišče, se je torej popolnoma ponesrečil. Angleške žrtve so bile zopet brez vsakega v-speha.

Francosko bojišče.

Razven manjših bojev na ozemlju Kemmel ter ob reki Avre nobenih važnejših vojnih dogodkov. Francoska poročila izražajo slutnjo, da se Nemčija pripravlja na novo ofenzivo na fronti v Flandriji. Ameriška poročila pravijo, da pošlje Amerika vsak teden 30.000 mož v Evropo ter da se bo koncem meseca maja nahajalo pol milijona Amerikancev na francoskem bojišču.

Ameriški zrakoplovec pridejo.

Angleži in Francozi napovedujejo prihod izredno velikega števila moderno izvežbanih zračnih ladij, ki bodo pri bodoči angleško-francoski ofenzivi s tako silo napadle Nemce in nemška mesta, da bo vsak dovoz za nemško armado na fronti popolnoma nemogoč.

Angleži in Francozi imajo na zahodu 132 divizij.

Angleži so na zahodu vrgli proti Nemcem 80, Francozi pa 52 divizij. Mnoge so že bil: po tri, štirikrat v oguju.

Nemci zasedli Rostov.

Nemške čete so dne 9. maja zasedle rusko mesto Rostov ob reki Don (v bližini Azovskega jezera).

Zmaga monarhistov na Portugalskem.

Za predsednika portugalske ljudovlade je bil izvoljen konzervativec Sidonia Paes. Pri volitvah v zbornico so zmagali monarhisti nad radikalci in republikanci.

Politične vesti.

Poslanca dr. Korošec in dr. Verstovšek sta bila dne 8. t. m. pol drugo uro v avdijenci pri notranjem ministru Toggenburgu, kjer so razpravljali o raznih notranjopolitičnih vprašanjih.

Nemški Volkstag v Ljubnu na Gornjem Štaj. Na Križevu se je vršil v Ljubnu »velik« nemški volkstag. Celo nemški listi so našli »ogromno« število — 500 udeležnikov, zlasti mnogo žen in deklet. Na tem Volkstagu sta govorila znani dr. Mravlag in urednik Zeidler ter so vsi govorniki pogrjevali svoje stare fraze o ministru Žolgerju, o veleizdajstvu Slovencev ter je končno zborovanje sprejelo resolucijo, ki obsega tele točke: V nobeni obliki se ne sme ustanoviti jugoslovanska država, ki brez dvoma ogroža obstoj monarhije. Zato se ne sme raztrgati Štajerska na slovensko in nemško provincijo, ker bi bil to le en korak jugoslovanski državi nasproti. Nemški jezikovni otoki na Spodnjem Štajerskem bi morali izginiti. Nemcem mora biti odprta prosta pot do morja. To je največji narodno-gospodarski interes cele monarhije in tudi zavezniške Nemčije. Zato mora biti izključeno, da bi se tržaško pristanišče preustrojilo v središče nemško trgovino ogrožajoče slovanske trgovinske politike. Zato zahtevajo ustanovitev nemške navične šole v Trstu. Zveza z Nemčijo mora tvoriti vedno temelj naše zunanje politike ter se mora politično in gospodarsko razširiti. Kakšni Nemci so bili na zborovanju, priča to-le dejstvo: Predsedoval je Nemec z imenom Dantine, govoril je Nemec z imenom Mravljak, resolucijo pa je stavil Nemec z imenom Bouvier.

Nemški Volkstag na Tirolskem. V Sterzingu se je vršil prvi nemški Volkstag na Tirolskem. Zborovanje je bilo zelo burno. Vseučiliški profesor dvorni svetnik Mayer je govoril o

ter o nemških vojnih ciljih na jugu. Zahteval je popravo meje v Alpah proti Italiji. Sprejeta je bila resolucija, ki zahteva mir, odgovarjajoč velikim žrtvam in uspehom zavezniških centralnih držav. Proti Italiji zahteva resolucija naravne meje, ki naj bi Tirolsko in Avstrijo boljše ščitila ter priklopila stare nemške naselbine zopet Avstriji. Zveza z Nemčijo naj se spremeni v gospodarsko in vojaško skupnost. Uvede naj se nemški državni jezik in popolnoma nemška namestništva po celi Avstriji. Odločno naj se zavrnejo zahteve slovanskih narodov po lastnih državah. Izreče naj se enotnost in nedeljivost Tirolske od Kufsteina do Bernske soške. Odkloni naj se avtonomija južne tretjine Tirolske. Brez prizanašanja naj se vodi boj proti irredenti. Za italijanske veleizdajnike ne sme priti nobena amnestija.

Kaj store? Volkstagova nedelja v Mariboru je za Nemce klaverno potekla. Ni bilo navdušenja, ker niso smeli biti protislovanski kravali in izgredi. Mariborski revolverski list »Deutscher Montag« opravičuje izostale demonstracije, ki so v Mariboru združene s tulenjem in pobijanjem šip, s tem, da so mariborski Nemci hoteli svetu pokazati svojo kulturo. H kulturi pa so prisilili mariborsko vsenemštvo žandarji, ki so bili v velikem številu poklicani v Maribor, in pa vojaki, ki so bili pripravljani. Če teh ne bi bilo, bi bili mariborski zagrizenci pokazali svojo pravo vsenemško in nemškutarsko kulturo.

Nemška zahvala Seidlerju. Gornještajerski nemški poslanci so izdali poziv na svoje volilce, da naj takoj in sicer brzojavno izrazijo svoje zadovoljstvo ministrskemu predsedniku dr. Seidlerju zaradi njegovih zaslug za avstrijsko nemštvo, čes, da je pomagal odstraniti slovanskega ministra dr. vit. Žolgerja, da je obljubil Nemcem delitev v okrožja na Češkem, da je napovedal boj stremljenju in gibanju Jugoslovancov in obljubil Nemcem še več drugih konce-

ci. Ta oklic pa ni vžveč vsenemškemu »Grazer Tagblattu«, ki se v svoji številki od zadnjega četrta zelo huduje nad tem oklicem, čes, da so Seidlerjeve zahteve za nemštvo nekaj samoobsebi umevnega, kajti avstrijski Nemci morajo za državo žrtvovati vse svoje imetje, do zadnjega repa goveje živine, do zadnjega zrna žita in ves svoj denar pa dajo državi v obliki vojnih posojil ter morajo še vrhutega stradati — dečim žive Čehi v izobilju, ne izvršujejo svojih dolžnosti napram državi in ne podpisujejo nobenih vojnih posojil! Vsenemški listi smejo drzno, javno in nesramno hujskati proti Slovanom in nobenemu državnemu pravdniku ne pride na misel, da bi gnil z mezinem in zabranil ali vsaj omejil podlo obrekovanje in hujskanje proti Slovanom. Dvojna mera!

Nemška nacionalistična stranka. Glavni zbor nemške delovne stranke, ki se je vršil na Dunaju 4. in 5. maja, je sklenil preosnovati stranko v nemško nacionalistično stranko. Za predsednika je izvoljen poslanec Knirsch.

Nemci si izposojujejo pristaše pri Čehih in Jugoslovanih. Predsednik nemškega društva v Ptujju je g. Valerijan Spružina. Njegov oče je bil Čeh, njegova mati Slovenka iz Haloz, a njegova žena je Slovenka iz Kranjskega.

Trezni Nemci. Končno je med nekaterimi Nemci vendarle zmagala treznost in pamet. Tirolski katoliški listi povdariajo, da obstoja radi vsenemške hujskarije, ki je v zvezi s prostozidarskimi načrti, resna nevarnost, da se zanese rovarjenje proti Avstriji, in cesarski dvojici celo med zvesto tirolsko ljudstvo. Na tisoče in tisoče letakov in tajnih brošur so poslali vsenemci na Tirolsko, da bi z vsenemškimi idejami in s sovraštvom do cesarske hiše zastupili poštene katoliške Nemce na Tirolskem. Sedaj pa po vrsti vstajajo katoliško misleči možje in listi in svarijo pred vsenemško izdajalsko kugo. Zahtevajo sporazum med narodi.

Celo Nemci so proti okrožni delitvi na Češkem. Proti razdelitvi Češke v okrožja po nemškem vzorcu so se začeli oglašati tudi Nemci. V Ustju ob Labi se je vršilo nemško zborovanje, ki se je odločno izreklo zoper razdelitev Češke v okrožja. Predsednik zveze »Böhmerwaldbund«, župan Tasehek iz Budjejevic, se je z ozirom na nemške manjšine odločno izjavil proti okrožni razdelitvi.

Štajercijanci romajo na Dunaj. Ornig in Linhart zopet milo prosita v zaupnih pisnih nemške župane in druge podrepnike, naj vendar pošljejo do dne 14. maja potrebne podatke in izjave za romanje na Dunaj. Ornig trdi, da je cesar določil sprejem štajercijanske deputacije za drugo polovico meseca maja. Ornig pa ima smolo. Še ogrska slama, ki jo Linhart tako »po ceni« prodaja nemškutarjem, in modra galica, ki jo ptujski okrajni zastop letos zopet prodaja po 4 K kg ni mogla pridobiti dovolj udeležencev za romanje na Dunaj. Med izdajalce lastnega rodu nihče ne gre rad. Imena udeležencev bomo objavili, da jih bo ljudstvo spoznalo.

Sklicanje delegacij. Zunanji minister baron Burian se poda v najbližjem času v Berlin in od tam k nemškemu cesarju v glavni stan. Po binkošti se najbrže zopet sestanejo delegacije in koncem maja bo sklican odsek za zunanje zadeve, v katerem pada baron Burian političen ekspozé. V zvezi s potovanjem barona Buriana na Nemško se v političnih krogih govori tudi o obisku cesarja Karla v nemškem glavnem stanu. V nemških krogih se pri tem pristavlja, da bo cesarja spremljal tudi ministrski predsednik Seidler. Koliko je na tej govorici resnice, se ne da kontrolirati.

Zunanji odsek avstrijske delegacije se bo sestal, kakor je odgovoril odsekov načelnik dr. Elenbogen, najbrže v drugi polovici meseca maja.

Zasedanje hrvatskega sabora. Hrvatski sabor je bil na dne 10. maja zopet sklican. Na dnevnem redu je bila razprava o začasnem proračunu. Poslanec dr. Petričič (Starčevićeva stranka) je hudo na-

padal srbsko-hrvatsko koalicijo ter odločno odklanjal grožnje avstrijskih in ogrskih vodilnih kržavnikov in politikov proti Jugoslovanom. V saboru se utegne priti do ostrih nastopov.

Odstop dveh dvornih dostojanstvenikov. Prvi najvišji dvorni mojster na dunajskem cesarskem dvoru pri ne Konrad Hohenlohe je iz zdravstvenih ozirov prosil za odstop. Cesar je prošnji ugodil, mu ob tej priliki podelil veliki križec reda sv. Štefana in imenoval na njegovo mesto majorja grofa Hunyadi de Ketely. Iz istega vzroka je odstopil tudi cesarjev generalni pribočnik in načelnik cesarjeve vojaške pisarne, general pehote baron Ferdinand Marterer. Ob tej priliki je bil odlikovan z velikim križcem reda sv. Leopolda z vojnim okraskom. Na njegovo mesto je imenovan polkovnik baron Egon Zeidler-Daublebsky-Sterneck.

Tujec sega po Dalmaciji. Zadrski »Nar. List« piše: Z neko tajnostjo delujejo že delj časa neki ljudje, da ustanove društvo, ki bi imelo razviti v Dalmaciji veliko gospodarsko akcijo. Kaj hoče ta družba, govore najbolj imena njenih ustanoviteljev: baron Chlumecki, dr. Baudl, Artmann, grof Attems, vitez Vukotič, Šusteršič. Razen teh se imenuje tudi še ime nekega državnega poslanca. Imenovani namevajo pritegniti tudi nekoliko bogatejših ljudi iz Dalmacije, ki imajo tudi političen vpliv. Ideja je meveda po receptu barona Chlumeckega — osvojitve Dalmacije, a po metodi g. Artmanna — privilegiji in protekciji a la Litorale. Sreča je, da so pri nas ljudje, ki ne računajo samo z naivnostjo te nemške gospode, ki se ni menda ničesar naučila iz naših narodnih bojev in trpljenja, ampak z vso vstrajnostjo delujejo na to, da prekrizajo z realnimi sredstvi vse take poskuse. Dobili so že slovanski kapital, ki bode deloval proti baronu Chlumeckemu in njegovim kompanionom.

Cesar za mir med narodi. Da je vitez Seidler res nastopil proti Slovanom popolnoma na lastno roko brez cesarjevega pritrdila, je razvidno iz avdijence krščansko-socialnega poslanca Finka pri cesarju dne 10. maja. Cesarju se zdi poljski predlog, naj se za čas vojne izločijo vsa narodno-politična vprašanja iz javnih razprav, zelo umesten. Cesar iskreno želi, da bi se parlamentarne razmere uredile.

Pogajanja med Avstrijo in Francijo so se vendarle vršila. Odsek za zunanje zadeve v francoski zbornici je končal razpravo o vprašanju glede tajnega pogajanja med Avstrijo in Francijo v letih 1917 in 1918. Odsek je po natančnem zaslišanju sprejel resolucijo, da se ta pogajanja nikakor niso vršila v času, ko bi bila dana možnost za ugoden sklep sprejemljivega miru. Tudi v angleški gornji zbornici je lord Landowne otvoril razpravo o javnih mirovnihih pogajanjih z Avstro-Ogrsko.

Naš cesar v nemškem glavnem stanu. Dne 10. aprila je cesar Karel odpotoval v nemški glavni stan k cesarju Viljemu. Z njim so odpotovali tudi razni avstrijski vojaški in diplomatični dostojanstveniki. V nemškem glavnem stanu se vršijo te dni velevažna posvetovanja, ki se v zvezi z vprašanjem o nadaljevanju vojne, oziroma miru.

Razpust pruske zbornice? »Frankfurter Zeit.« poroča, da je cesar Viljem pooblastil grofa Hertlinga, da sme razpustiti prusko poslansko zbornico, če bi spoznal, da je ta korak potreben.

Nemčija in Avstrija 1. V četrtekovi številki 124 z dne 9. maja piše dunajska »Arbeiter-Zeitung«: Povodom sklenjenega miru z Rumunijo je poslal nemški državni kancelar grof Hertling nemškemu cesarju sledečo brzojavko: »Pod trdnim in blagoslovljenim vodstvom Vašega Velikanstva je požrtvovalnost nemškega ljudstva in zlasti slavnih voditeljev njegovih armad doseglo uspeh, katerega svetovno zgodovinsko velikost bodo visoko cenile v svojem polnem obsegu šele poznejše generacije.« Na to brzojavko je odgovoril nemški cesar sledeče: »V nikdar pojemajoči ljubezni do domovine si izvojuje nemški narod z božjo milostno pomočjo pod sijajnim vojaškim vodstvom in s pomočjo močipolne državne umetnosti korak za korakom pot do srečne bodočnosti. Mojo zahvalo tudi Vam in vsem Vašim sodelovalcem izreči tem povodom čutim za svojo odkritosrčno potrebo.« V teh brzojavkah je sicer govor o

o požrtvovalnosti nemškega naroda, o sijajnem nemškem vojaškem vodstvu ter o nemški močipolni državni umetnosti, toda niti z besedico se ne omenja Avstrije, ki je vendar bila napadena od Rumunije, iztirala rumunske čete iz Sedmograške ter imela največ zaslug pri porazu rumunskih čet.

Rumunski zbornici razpuščeni. Rumunska gornja in spodnja zbornica sta razpuščeni in na dne 17. junija sta sklicani obe novi zbornici, kojih člani bodo izvoljeni na podlagi nove volilne pravice. Novi zbornici čaka težka naloga, namreč agrarna preosnova na široki podlagi in rešitev nove volilne preosnove v Rumuniji.

Zmede v anglikanski cerkvi. Po poročilih iz Londona je nek visok dostojanstvenik anglikanske razkolniške cerkve stavil predlog, da bi naj v bodoče bile tudi ženske osebe posvečene za škofo anglikanskih krivovercev. Zmeda in razkol v anglikanski cerkvi dobivata obliko, iz katere se sklepa, da je popoln razpad anglikanske cerkve neizogiben in je le še vprašanje časa.

Tedenske novice

Sv. Oče je določil praznik sv. Petra in Pavla kot splošni mirovni praznik. Ta dan se bodo povsod vršile službe božje za mir. Vesoljno človeštvo bi naj dne 29. junija v vročih molitvah prosilo Boga za mir med narodi in državami.

† **Profesor Fr. Orešec.** V mariborski splošni bolnišnici je poneči od sobote na nedeljo, dne 12. maja po prejemu sv. zakramentov za umirajoče umrl g. Franc Orešec, profesor na državni gimnaziji v Gorici, star 75 let. Bolehal je na črevesnem raku. Truplo prepeljejo jutri, v torek, dne 14. maja ob 1/2 8. uri iz bolnišnice v Št. Peter niže Maribora, kjer bo ob 9. uri pogreb na gorsko pokopališče. Pokojnik, je bil blaga duša in velik mladino-ljub. Bil je zaveden katoliško naroden Slovenec. Rodom je bil iz Št. Petra pri Mariboru. Svetila mu nebeska luč!

Odklikovanja. Za zasluge za otroško in mladinsko oskrbo so bili z vojnim križcem za zasluge III. razreda odklikovani sledeči: Matovž Štraki, župnik p. Sv. Petru pri Mariboru; Ivan Četina, nadučitelj v Laškem trgu; Avguštin Lukežič, šolski vodja v Cirkovčah; Josip Mavrič, nadučitelj pri Sv. Trojici v Slov. gor.; Franc Pirkmajer, nadučitelj v Framu; Antonija Stupca, učiteljica v Leitersbergu pri Mariboru in č. s. Alcantara Zafosnik, predstojnica zavoda č. šolskih sester pri Sv. Petru pri Mariboru.

Častno kolajno za 40 letno zvesto službovanje je dobil nadučitelj v Slivnici pri Mariboru g. Karel Pestevšek.

Koroške cerkvene vesti. Za dekana dekanije Celovec-okolica je imenovan vlč. g. Jožef Petermann, župnik na Otoku. Nastavljeni so č. gg.: Janez Grolegger za provizorja v Vajčah, Peter Domberger za provizorja v Hohenpressen in soprovizorja v Smartnu na Silberbergu; Telesfor Maier, mestni kaplan v Št. Vidu ob Glini, za kanonika v Straßburgu. — Prestavljeni so č. gg. kaplani: Franc Kovač iz Škocjana v Spodnji Dravograd, Alojz Palle iz Mostiča v Št. Vid ob Glini, Jožef Maršalek iz Motnice na Mostiču. — V začasni pokoj je stopil č. g. Rob. Krapfinger, župnik v Goričijvasi (Derzendorf). — Investitura sta bila na župnijo Lipa nad Sachsenburgom č. g. Jožef Ortner in na župnijo Grafenberg č. g. dr. Janez Dillinger. — Slovenske majniške pridige ima vsako nedeljo in praznik v cerkvi sv. Duha v Celovcu ob 5. uri popoldne vlč. g. župnik Jožef Zemljak.

Zunanjega ministra barona Buriana je cesar povzdignil v grofovski stan.

Iz notarske službe. Notar v Brežicah, dr. Franc Horvat je premeščen v Kamenik na Kranjsko.

Iz žel. službe. Nadrevident in postajenačelnik v Poličanah Josip Stopar je imenovan za postajenačelnika v Celju; adjunkt Franc Pressien je premeščen iz Pragarskega v Dunajsko Novo mesto; pristav Ivan Novak pa pride iz Kalsdorfa v Rimske toplice.

Ruska kočja se otvori na binkoštno soboto. Na binkoštni pondeljek bo pri Sv. Arehu cerkveno opravilo.

Zapišimo si jih! Slovenski župan iz ptujske okolice nam piše: Že pred poldrugim letom se je razposlalo iz Ptuja na vse okoliške nemčurske obojne kot „strogo zaupno“ nujno vabilo, naj imenujejo občine Ornika častnim občanom. Urbanski, poljanski in balaški posilinemški župani so mu seveda kar hitro poslali diplome. Te ležijo že eno leto pri Orniku. A zakaj neki to prikrivajo? Povejte to javno, da vidimo izdajalce naših narodnih svetinj! Okoli Ptuja se je zapisalo Orniku mnogo nemčurskih županov, da grejo z njim na Dunaj. Te ljudi se farba, češ, da morajo iti protestirati, ker jih baje Slovenci hočejo spraviti pod srbsko kraljestvo, katerega pa ni več! Budalost naših nemčurjev presega že vse meje!

Imena svojih staršev se sramuje. Ptujski orožnik Bračič si je dal spremeniti svoje ime v Wrat-schitsch. Ker je pa tudi to ime zvenelo preveč slovenski, si je sprositi dovoljenje od štajerskega cesarskega namestništva, da se zdaj piše Walter. Kljub temu je še vendar ostalo dovolj Slovencev za Jugoslavijo!

Zahteve poduradnikov trboveljske družbe glede plače, nedeljskega počitka itd. so se obravnavale 6. t. m. pred pritožbeno komisijo v Gradcu. Dosegla se je poravnava z družbo, ki je privolila v zvišanje sedanjih temeljnih plač za 20%, spremembo sedanje vojne doklade v draginjsko doklado in zvišanje iste od 90% na 130% od dosedanje temeljne plače; skupno zvišanje znaša tedaj 60%, oziroma vstevši že poprej dovoljenih 90% vsega skupaj 150%. Glede plačila dela čez uro in nedeljskega počitka so si poduradniki pridržali novo tožbo, če bi podvzeti koraki v vojnem in delavskem ministrstvu ne imeli popolnega vspeha. Poduradniške zahteve je pred komisijo zastopal drž. poslanec dr. Benkovič. — Dosedanji predsednik pritožbene komisije III, general pl. Franz baje zapusti to mesto; rudarji so pogosto občutili njegovo debelo prijateljstvo do podjetnikov.

Smrt dragonca Moritza. Kakor znano, je bil 1. oktobra 1917 na Dunaju na zaboden z bajonetom dra-

gonca Moritz. Zoperstavljal se je poročniku Cerdiku in ga je tudi baje udaril. Cerdik je Moritza nato zabodel, nadporočnik Reckzügel pa je dal korporalu Pirrerju zausnico, ker ni izpolnil povelja. Poročnik Cerdik je bil pred vojaško sodnijo obsojen na 6 tednov zapora, Reckzügel pa na šest dni domačega zapora. Sedaj se je pečal najvišji sodni dvor z ničnostno pritožbo obeh oficirjev in sklenil: Obsodba poročnika Cerdika se dvigne in odredi nova razprava, ničnostna pritožba Reckzügelova pa se zavrne. Na podlagi te razsodbe se najbrže postopanje proti poročniku Cerdiku ustavi, ne da bi prišlo do nove razprave.

Promet na železniški progi Slov. Bistrica kolodvor—mesto začasno ustavljen. Železniški promet na progi Slov. Bistrica kolodvor—Slov. Bistrica mesto je začasno ustavljen.

Nova kolajna za civilne zasluge. Naš cesar je ustanovil novo srebrno kolajno za civilne zasluge, katera se bo podeljevala vsem takim nevojaškim osebam sploh, ki so si stekli velike zasluge za državo in za splošni blagor. Kot znamenje posebne cesarjevega priznanja se pa bo podeljevala pozlačena kolajna za civilne zasluge

Slovenci, Slovenke, darujte za Tiskovni dom!

Gospodarske novice.

Rumunska moka samo za Nemce. Prihodnji 2 leti bo morala Rumunija prodajati svoje preostanke na žitu izključno le Nemčiji, ki si pridržuje predkupno pravico tudi še za nadaljnjih pet let.

Petrolejski monopol na Rumunskem in Nemci. Na Rumunskem se bo vpeljal petrolejski monopol; čigar upravo bodo prevzeli Nemci. V upravnem svetu monopolne zveze bodo tvorili Avstrijci, Ogrji in Rumuni manjšino. Obrati naj bi ostali samostojni ter bi delali z dninarji za monopolno upravo.

Ravnalne cene za jedila v gostilnah. Mariborska presojevalnica cen je določila za jedila v gostilnah naslednje ravnalne cene: v hotelih: juha 40 v, goveje meso 2 K, prikuha topla 60—80 v, mrzla 80 v do 1 K 20 v, goveja pečenka 3 K 40 v, telečja pečenka 3 K 80 v, svinjska pečenka 4 K 60 v, močnata jedila 1 K 20 v, torta 1 K, sir 1 K, kompot 80 v do 1 K V navadnih gostilnah: juha 30 v, goveje meso 1 K 80 v, prikuha topla 40 do 60 v, mrzla 60 v do 1 K, goveja pečenka 3 K, telečja pečenka 3 K 40 v, svinjska pečenka 4 K 20 v, močnata jedila 1 K, torta 1 K, sir 1 K, kompot 80 v. Te cene veljajo samo za tiste gostilne, ki rabijo meso domačih (štajerskih) živali. Jedila se sme dajati gostom v sledečem redu: v hotelih: 1. juha, pečenka in zelenjava 4 K, v navadnih gostilni 3 K 60 v; 2. juha, kuhano meso in zelenjava v hotelih 3 K, v navadnih gostilnah 2 K 60 v; 3. juha, dve vrsti prikuhe v hotelih 1 K 40 v, v navadnih gostilnah 1 K 10 v, močnata jedila v hotelih 1 K 20 v, v navadnih gostilnah 1 K.

Karte za tobak. Po poročilih dunajskih listov bodo karte za tobak stopile v veljavo dne 17. junija t. l.

Za lovce. Poljedelsko ministrstvo določa, da morajo lovci, ki želijo za tekoče leto dobiti lovsko municijo, javiti svoje tožadevne potrebe pri tistem trgovcu, ki ima pravico za prodajo lovske municije, in pri katerem so isto dosedaj kupovali.

Dopisi.

Maribor. V soboto, dne 11. maja zvečer je imelo Dramatično društvo občni zbor, ki je bil dobro obiskan. Za predsednika društva je bil izvoljen profesor g. Voglar. Dosedanjega predsednika g. Boca je občni zbor imenoval za častnega člana. Društvo ima namen, dokler dvorana v Narodnem domu ni prosta, prirediti predstave in koncerte v okolici.

Maribor. Po mestu se govori in zatrjuje z vso gotovostjo, da so pri Šerbaumu za Miklavžev večer 1917 v kazini spekli veliko belih štrucov. To je izpovedala na sodniji služkinja, ki je služila pri Šerbaumu in je bila odslovljena iz službe. Beli štruci so bili samo za višjo nemško gospodo.

Maribor. Magistrat, gostilničarska zadruga in mestni prehranjevalni urad postopajo s Slovenci-gostilničarji, kakor bi bili kaki tujci. Nemškim gostilničarjem so dodelili veliko večje količine mesa kakor slovenskim. Tako n. pr. dobijo „hotel nadvojvoda Ivan“ 28 kg, „grozd“, „Črni orel“ in drugi nemški gostilničarji po 18 kg mesa, slovenske gostilne (Narodni dom in g. Golec) pa samo po 4 kg mesa na teden. Prvotno, ko se je reklo, da bodo velike gostilne morale jemati samo ogrsko meso po 20 K 1 kg, male pa domače meso po 6 K 70 do 8 K kg, se je prišlo tudi slovenske gostilne k velikim obratom. Sedaj, ko se je velikim gostilnam dodelilo večje množine mesa, sedaj pa se je naenkrat prišlo vse slovenske gostilne le med male obrate in se jim je dodelilo tako skromne množine mesa, da sploh ne morejo gostom več po-

streči z jedili. Tako postopajo Nemci v Mariboru s Slovenci. Slovenskemu kmetu odvzamejo skoro zadnji rep živine, a meso dobijo večinoma le Nemci. Slovence, ti pa le stradaj in zapri svojo obrt!

Maribor. Pri tukajšnji okrajni bolniški blagajni je nastavljena gospodična, ki sicer razume dobro slovensko, a se zdira nad vsakim, ki pride v urad in govori slovensko. Od politične kot nadzorovalne oblasti zahtevamo, naj pouči dotično gospodično, da sme Slovenci z Nemci na Štajerskem enakopraven narod. Slovence pa pozivamo, naj dosledno v vseh uradih govori slovensko. Tisti, ki jedo naš kruh, morajo tudi z nami slovensko občevati in slov. uradovati.

Ruše. Dne 5. maja so priredili tujci neko slavnost v neki tukajšnji gostilni. Kakšen pomen je pa imela ta slavnost, nisem informiran, toda kar sem pa slišal od merodajnih oseb, je bilo vse naperjeno proti Slovincem. Zelo obžalovanja vredni so možje, žene, fantje in dekleta iz Ruš, ki so prisostovali tej veselici. Posebno nekatere Rušanke, ki so se vedno kazale in potegovala za slovensko narodnost, so pomagale tujcem pri tem slavlju.

Ljutomer. Dekliška zveza za Ljutomersko okolico vabi na mladinsko slavlje, ki ga priredi na binkoštni pondeljek, dne 20. t. m., v prostorih Franč-Jožefove šole. Na ta dan nas poseti naš splošno priljubljen mladinski organizator g. dr. Josip Hohnjec. Zato bo dopoldne slovesnost v cerkvi in popoldne, točno po večernicah, mladinski shod z govori, petjem, deklamacijami in prizorom: „Pod našim praporom“. Prijatelji mladine, pridite! Mladina, ki hrani v svojem srcu čut domovinske ljubezni, pridite! Sodelujte sosednjih župnij, pridite, da se skupno navdušujemo za naše ideje, mladinsko gibanje in delovanje! Z veseljem Vas sprejmejo sestre muropoljske.

Ljutomer. Umrl je v radgonski bolnici po dolgi in mučni bolezni dne 10. t. m. g. Fran Schneider, nadučitelj v Cezanjevcih v 56. letu svoje starosti. Rajni je bil ustanovitelj tamburaškega zbora na Štajerskem, ko je bil na Cvenu učitelj. Slovel je tudi kot izboren pevec baritonist. N. v m. p.!

Sv. Trojica v Halozah. Dne 26. maja, t. j. na trojičko nedeljo, je tukaj posebna slovesnost. Dekliška Marijina družba si je umislila društveno bandero, katero bode ta dan slovesno blagoslovljena. Prišel bo slavni in mnogočastiti organizator slovenske mladine g. dr. Josip Hohnjec iz Maribora, kateri je tukaj ustanovil Marijino družbo in bo tudi blagoslovil njej bandero.

Ptuj. Umrl je dne 9. t. m. Maks Strašl, župan na Bregu, član okrajnega zastopa, žganjar in ustanovitelj „Štajerca“, star 48 let. Pokojnik je bil naš hudi narodni nasprotnik.

Iz ptujske okolice. Ves posilinemški aparat je seveda doma in sicer zaposlen pri okrajnem glavarstvu, pri revizicijah itd. Ti izrodki sedaj begajo našo ljudstvo z gorostasnimi izmiselnostmi in z žuganjem. Pravijo, da se jemlje živina, jemlje zrnje in se še bodo odzemala posestva, ker so ljudje Jugoslovani! . . . G. Netolizcka, kdo daje vašim ljudem take čedne informacije? Čemu begati že itak do skrajne obupnosti tirano ljudstvo!

Slov. Bistrica. Umrla je gospa Terezija Bajc, rojena Višnovsky, najemnica hotela „Austrija“ in sestrica v Postojni. N. v m. p.!

Celje. Dne 10. maja je v našem mestu zbolel nek vojak na pegastem legarju.

Najnovejša poročila.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 12. maja.

Italijansko bojišče.

Na ozemlju Pasubio je sovražnik predvčeraj napadel naše varnostni čete, pri čemer se mu je posrečilo vdreti v naše prednje postojanke na Monte Como. Naš včerajšnji protinapad je Italijane zopet vrgel ven. Na drugih ozemljih gorske fronte so bili italijanski pozvedovalni oddelki zoget zavrnjeni.

Zrakoplovec nadporočnik Linke-Crauwtor je dne 11. t. m. sestrelil dva angleška letala in je izvojeval svojo 22. in 23. zmago.

Albansko bojišče.

V Albaniji mestoma živahnejše gibanje.

Iz najnovejšega nemškega uradnega poročila.

Berolin, 12. maja.

Razven krajevno omejenih bojev na ozemljih gore Kemmel ter na zahodnem bregu reke Avre nobenih važnejših vojnih dogodkov.

Rodoljubi, spominjajte se slovenske šole v Mariboru!